

Magtubu to tumô to Pol li bij Timoté

Kwôlo kôl kwôli magtubu to Pol li hen

Timoté na, na kema wo yori na Jub, ôbi ay bôri. Ibari na grêk. Na iyé Listre a bô emê Asi a kirijna Pol ôrij kergare tori ton ulê béré to têê wôô hen aja ôbi ré uwojnî ya. (Asi to tô bô a hende to hen na, kemnêj ba hene na Turki. Jé lê bay jé 16:1-3). Ayin tôri wulê bi wo hen na, Timoté yi tô kibi *ôbi já Pol perê ka kwôni a. Timoté bi Pol ôrij nan kirijn kirijn wô ulê béré men, Pol jéri têê kwône wô janê kwôlê wo dençel dençel perê biné ka kwôlê woji sun kirijn hen men. Na hen iyôn a hini ré yin bô magtubu to Jé lê bay jé 17: 14-15, 18: 5, 19: 22 men, bô magtubu to gay gay to Pol li hen men (1 Kworêntjinê 4: 17, 16: 10-11, Pilipinê 2: 19-24, 1 Tésalonisjinê 3: 2-6). Magtubu to wôô to Pol li bij Timoté hen men, bij Tit a men hen na, bay uwôgeji «magtubu to bay derê tumô kirijn» (Lettres Pastorales).

Magtubu to tumô to Pol li bij Timoté hen na, kôl kwôli are subu:

1. Yêgê maa églis wô sa aŋgan gelé kap benare hen men, kwôli dayrê ermé wo Jubjnê naj kwo biné ka na Jubjnê ré hen ta wo biné ka pôni mase ciré ulê béreri hen.
2. Magtubu hende to hen kôl na kwôli geré tibé Emen men, derê tumô églis men, hal wo bay

derê tumô églis a men.

3. Deré kibri ba, hende gelij na Timoté geré lê jé wori men, berê sa bay ayê bôô a men an bi ôbi ré yijn mana wo Jésu Krist wo dôri (4:6).

Magtubu to Timoté to tumô hende to hen na, já soderére kirijn wôô: Kwo tumô ba, kôl na kwôli gelij bay ayê bôô are men, naj bay derê tumôrji men, (Sapitre 1-3) kwo jôgij wôô ba, na tôô to gengin sa jé wo Timoté a lê hen a men (Sapitre 4-6).

Dosé to Pol lij Timoté

¹ Nôbi, Pol a lê magtubu hende to hen. Nôbi wo ena *ôbi jé wo Jésu Krist wo Emen woj ôbi gôlijn naj na hen a dôren men, naj kaj tôô Jésu Krist wo nana bi bôrna sari a a men hen. ² En li magtubu hende to hen bem jôbi Timoté wo ju yi mega keman woj bôn iyôij, sa kibi ayê bôô wom hen. Bi Ibarna Emen naj Jésu Krist Kelma wona tô kibriji sam a men, bi bay bô tu ja tom men, bi bay jal bôm a men.

Pol yêge maa Timoté wô sa bijné kaj bay gelére are kaj benare hen

³ Mega wo na en kôlem wulê wo na ena ôrij Maséduwan hen na, mô a Epês a wôsa bijné ka pôni kaj bay gelij megérji angaj benare hen na, ju kôlji bi bay dî ba. ⁴ Men, kôlji bi bay ré merên yirji sa kwôlê woj dilemne a ré men, bay ré narijn kwôlê wo gengin sa tô môj woji wo kô ré hen ré a men. Wôsa are bay ka iyôngi hen na, uwôl na narijpare mera dîba, bijn naj geré gelê

wo Emen genge aj nana hôñ nañ ayê bôô hen né.
⁵ En ay tôn bem kôl hen iyôñ na wô wo bay ayê bôô ré geyij yirji nañ bôô pôn men, nañ ermé wo dôri men, nañ bê bôô woñ tiri a men. ⁶ Bijé ka pôni kaj bay gelé aŋgaj benare bay ka hen bul cêgeriji biji hal wo dôri bi wo hen aŋgaj ge kay sa narinare kwôlê woñ iyôñ a tôñ bi wo hen.
⁷ Bay gey ciré yé damné kaj bay gelij bijé tôô to Emen, njnba, bay gañ kôba, hôñ kwôlê woji bi wo hen ré men, kwôlê wo bay kôl nañ ibiyare hen kôba, bay hôñ tôri ré a men.

⁸ Nana hôñ mega wo tôô to Emen na ré dô, hena nana ay liñ jé nañ geréri. ⁹ Bi na henênge mega wo tôô ré diñ na wô sa bay lère aŋgaj derôre ré. Njeba, hende diñ na wô sa bijé kaj bay dagê sa tôô nañ bay bê kwôlê ré hen men, bay lê habrê nañ bay lê têrij hen men, bay bijare Emen nañ aŋga yi nañ jeŋgérji hen kwôlê ré hen men, bay deré balérji nañ bay deré bijé hen men, ¹⁰ bay yin yinare ton iyôñ a tôñ hen men, bay yin nañ megérji imjnê hen men, bay lê jeŋga gawrê hen men, bay benare hen men, bay gwôserê kwôlê tumô kilmé hen men, wô aŋga daŋgi kêm ka habij ka bij nañ aŋga tiri ka na nana gelij bijé ka Emen gey nana li hen né.
¹¹ Aŋgaj gelé kaj tiri bay ka hen na, yi na bô Kwôlo Dôri wo Emen na bêñ kôben a hen. Kwôlo dôri bi wo hen na, gengij na sa Emen woñ ôbi hini emê hen men, wo na hanê derê hen a men hen.

Pol liñ Emen dosé wô sa bô derê wori

12 En lijn Jésu Krist Kelma wona dosé wô wo ôbi ben néé sa jé wujê. En liri dosé wôsa ôbi bôren mój ôbi bôô pôn iyôŋ aja ré dôren bi ené li jé wori hen. **13** Bi wo ca ba, na en iyêl kwôlê wo habij gengin sari men, na en gili gusin men, na en tiréri a men hen. Nijnba, Emen bô tu ja tijê wôsa na en bi bôn sari a ré men, tun na jôrij sa anga na en li hen né a men. **14** Wô bijare to en bijn naj Jésu Krist hen na, Kelma wona tô kibri damaj a san a men, ôbi ben en bi bôn sari a men, ben en gey bijné ka dñangi a men. **15** Na tu kwôlê a ené kelê hen, aji dô wo bijné kêm ré bi bôrji sara: Jésu Krist era sa terare a nà wô gôlij naj bijné kaj bay lê têrij, aji nôbi kôba, ena ôbi têrij wo gôlij sa bay lê têrij kêm aji sôŋ. **16** Na ôbi á, Emen ré bô tu ja tijê aji bi Jésu Krist ré gel ulê bôô wori naj geré wujê nôbi dami ôbi lê têrij aji bi ré yi angan gelé bijn bijné ka ca sa bê bôrji sari a aji uwônjip gelê wo naj kwini bi wo hen men hen. **17** Bi bijné heram men, ay kibi Kelma wo dami woj ôbi merê naj kwini hen kwôy kwôy men, kwo a ma ré hen men, kwo kwôni gili ré a men hen. Ôbi a na Emen pôn nêŋ hari. *Amén, bi yi gelij hen iyôŋ.

18 Keman Timoté, en bêm kaj tôô hende to hen kôm a mega wo bay kibi Emen na kôl tumô gengin sam hen iyôŋ. Erem sa kwôlê woji bi wo hen a aji bi li naj ju sa kumbul wo ju li naj bijné kaj bay gelijpare bijné angan benare hen. **19** Gem ayê bôô wom dô men, gem ermé wom a men. Wôsa bijné ka pôni kaj lê jé naj ermé wo dôri bi wo hen aji ménij ayê bôô woji. **20** Si Himéné naj

Alêksander na perê bijné bay ka hen. En nôgiji bijn Sidan aj bi bay ré halij aj bi cêgê ba, bay ré tiiré Emen ré njn.

2

Kap tôô to gengijn sa uwôlê Emen

¹ Iyônj ba, aŋga bu bôn damaj ka en ayin tôôn bijn bay ayê bôô na, na bi bay ré engerij Emen ré bijn bijné aŋga bay ôrij doyriji hen men, bay ré uwôli men, bay ré sôm sari a men, bay ré liri dosé wô sa aŋga ôbi li bijn bijné kêm hen a men. ² Uwôlêŋge Emen wô sa kilmé men, wô bijn bijné kêm ka kenare kôbriji a hen a men, aj bi nana môrjñ dê naj bô jalê men, bi nana ci yerna yi Emen a dô men. ³ Uwôlê Emen wô sa bijn bijné kêm na, na aŋga dôri men, na aŋga dé tu Emen woj ôbi gôlijn naj na hen a men. ⁴ Ôbi gey hen iyônj bi bijn bijné kêm ré gôl men, bay ré hôñ tu kwôlê a men. ⁵ Wôsa Emen na pôñ nêñ hari men, ôbi csebé derôrji a naj bijn bijné na, na Jésu Krist pôñ nêñ hari men, ôbi na gawra a men. ⁶ Ôbi ay yiri lij sarga aj bi bijn bijné kêm ré mô sarji senge. Ôbi li hen iyônj gelijn bijn bijné ka Emen ré gey gôlijn naj ci. Ôbi gel hen iyônj na wulê wo Emen na genge hen. ⁷ Na ôbi á, Emen ré dén bi ené yi ôbi uwôlê béré men, *ôbi je wo Krist a men hen. Aj bi ené gelijn bijn bijné ka na Jubjnê ré hen aŋga gengijn sa ayê bôô men, tu kwôlê a men. En kôl na kwôlê woj tiri diba, na benare ré.

⁸ En gey bi bijn bijné ré uwôl Emen naj kirij kirij men, bay ré pôñ kôbriji wo séli ta aj uwôlijni

naj bôô wo pôn men, naj bô tarê ré men, naj napare ré a men.

Kwôlo gengijn sa anga yébé ré li

⁹ En gey bi yébé ré ha bargay kaji naj tô gerériji dîba, kaj lamij impê hen né men, bi bay ré duu yirji tōj men, bi ré pôy sarji toj bayrare ré men, ré elagêrê yirji naj lôr ré men, naj ré men, ré tôbe bargay ka gararji gan hen né a men. ¹⁰ Njinba, angap kalmare kaji ba, bi yi na jé lereji wo dôri hen, ôbi a dé yébé ka kôl ciré na ka Emen hen. ¹¹ Kirinja yébé mô wô toyé kwôlê na, bi bay herage ré men, bi bijn ôbi halérji hen kwôlê a men. ¹² En jôô wo yébé ré gelij impê are men, ré ôm sarji ré men, ré herage ré a men. ¹³ Wôsa Emen dî Adam tumô dema ré dî Êb tô. ¹⁴ Men, na Adam a dé Sidan lamni ré njinba, na iyore a dé ôbi lamne men, d'agijn sa tôô to Emen a men. ¹⁵ Iyôn hari kôba, iyore a uné gelê wô kamrê ka hende a yê hen men, hena hende ré gem ayê bôô wore men, hena hende ré gey bijné men, hena jé lère ré dé tu Emen men, hena hende ré pôy yere a men.

3

Bay derê tumô églis to bay ayê bôô

¹ Kwôlo ena kelê hen na, na kwôlê woj tiri. Hena kwôni ré ôrij doy yé ôbi derê tumô églis to bay ayê bôô na, ôbi denja na jé wo dôri hen. ² Ôbi derê tumô kirijn na, bi yi kwôni wo bay dô kwôli dô men, kwo tamni pôn men, ôbi beré

yiri men, ôbi gemé yiri men, ôbi lêre are naj tô gerérji men, ôbi beré kergê yiri a men, bi nêm gelij bijié are a men, ³ bi yi ôbi yê care gajné men, ôbi bégerem ré a men, njyba, bi na kwôni wo kaléri jal men, ôbi najare ré men, ôbi geyé gursu gaji né men, ⁴ bi bô sa iyére tori dô men, hal kamni aj bi bay ré liri sa iyérê ré men, ré biri kwôlê dô a men. ⁵ En kôl hen iyôŋ wôsa hena kwôni ré hôñ berê sa iyére tori ré ba, ôbi a lê iyeŋ a ré dôrîn tumô églis to bay ayê bôô ba? ⁶ Men, bi na kwôni wo ay bôri haw ré wô wo ôbi maa dê deŋgôri, aj Emen maa biri mega wo na berin Sidan hen iyôŋ men, ⁷ bi bijné ka ay bôrji ré hen kôba, bi dô kwôli dô a men. Ré ba, tayre a diri tumôrji a aj ôbi maa kurij bô boyre to Sidan a.

Diyakerjnê

⁸ Diyakerjnê kôba, bi bay yi bay lêre are naj gerérji men, bay gwôserê kirij ré men, bay yê care gaj né men, bay a emê lim né a men. ⁹ Men, bay a beré tu kwôlê woj ayê bôô wo Emen na yêge sari hen naj ermé wo dôri men. ¹⁰ Men, bi bay sélji tumô aj hena bay ré li ani kani ka habij ka bay ré uwôlijn kwôlê sarji a naj dema kené biji je kôbriji a tô. ¹¹ Yébé kaj diyakerjnê kôba, bi yi bay lêre are naj gerérji men, bay kôlinare bijné kwôlo habij né men, bay yê care gaji né men, bay lêre are kêm naj bôô pôn men. ¹² Diyaker na, na kwôni wo a ôrij naj iyore pôn nêŋ. Bi ôbi bô sa iyére tori dô men, hal kamni dô a men. ¹³ Hena diyakerjnê ka ré li je woji dô na,

bijé a biji kwôlê men, bay jé bay ka hen a kelê kwôli ayê bôô wona tô Jésu Krist a naj ibiyare.

Kwôlo dami wo na yi nap kini uwôbêri wo Emen yêge sari

¹⁴ En li magtubu hende to hen bem hanê nijnba, en erem wo ené erê gelem hen ya a men. ¹⁵ Aj hena ené bijn lew ré ba, magtubu hende to hen a gelem hal wona wo dôri wo nabay bijé ka Emen ka na églis to Emen woj ôbi merê tu gen hen. Églis hende to hen gere tu kwôlê môj gurô woj derô iyére naj tô iyére gerij iyére hen iyônj. ¹⁶ Na tiri, kwôlo na yi nap kini uwôbêri wo Emen yêge sari béna wo gengijn sa ayê bôô wona hen na, na kwo dami. Ajn kwôni wo a nêmê narê ba, naj.

Krist, kwo Emen dôri hen era nap yiri môj gawra iyônj men,

Tunu toj hendi bô bôrê yêge sari mega kwôni woj derôre men,

*manê ka derômarañ a kôba, gili a men.

Bay uwôl béréri perê tô yê bijé ka sa terare a na men,

bijé kwône sa terare a nà, na bi bôrji sari a men, Emen na ayri hôrijn ta derômarañ a a men.

4

Bijé kan bay gelére are kan benare

¹ Tunu toj hendi bô bôrê kôl wañ a ta kôl iyônj ba: Bô gerjé wulê wo nana mô bô a hen na, gawrê ka pôni a déjn ayê bôô woj men, bay a kebê tô tunu toj hende benare hende to hen men, bay a erê na tô anjan gelé ka tunu to habij

hende to hen men. ² Bay a dé bijné kaj bay kelê kwôlê kibriji wôô wôô naj kaj bay benare bay ka ermé wojí naj môn ré uwoj naj musure to sêy to bay dera bô tare a iyônj hen gerij naj ci kayê. ³ Bijné bay ka hen gelij megêrji bi bay ré enge yébé ré men, aŋga pôni kôba, ré dô emê ré a men. Nijnba, Emen a dé aŋgan emê bay ka hen bi bay ayê bôô ka hôñ tu kwôlê hen aŋ kirija bay ré liri dosé sara menba, ré ôm. ⁴ Ari dé Emen kêm na ka dôri diba, ani kani kaj kajê ba, naj. Wôsa are bay ka kêm ka Emen bi hen na, na enge aŋ na liri dosé wô sarji. ⁵ Wôsa kwôlê wo Emen men, uwôlêri a men na, li wo aŋgan emê bay ka hen dé tu Emen.

Ôbi jé wo Jésu Krist wo dôri

⁶ Hena jeré gelij bay ayê bôô are bay ka hen kwôy kwôy men, hena jeré gôse yem naj kwôlê woj ayê bôô men, naj aŋgan gelé kaj tiri ka ju bi kwôlê sara hen a men na, já yé mana wo Jésu Krist wo dôri. ⁷ Toy kwôlê woj dilemne wo gali wo bijn naj ayê bôô ré hen ré men, mase bi ju di yem yi Emen a di men. ⁸ Hena kwôni ré li are gay gay bi ibéri ré iyêserê na, na aŋga dôri haji nijnba, dé yi yi Emen a a na aŋga dôri ka dê are kêm. Wôsa a lê naj ju haw hen men, tôre to cêgê a men. ⁹ Kwôlê bi wo hen na, na tu kwôlê aŋ dé wo bijné kêm ré bi bôrji sara. ¹⁰ Na wô ôbi bi wo hen aŋna nana berij yerna iyêre lijé jé wô uwônjin gelê wo Emen na genge dîré béna hen, wôsa nana bi bôrna na sari ôbi woj ôbi merê tu gej hen men, ôbi gôlij nan bijné kêm hen a

men. Aŋ gôlijn naj bijné ka bi bôrji sa Jésu Krist a tumô.

¹¹ Ju gelji are bay ka kêm hen men, ju ay tôm biji bi bay ré li a men. ¹² Bi kwôni tôrjem wôsa jeré na kema mana ré, nijba, ju yi ôbi gelinare bay ayê bôô tô geré naj kwôli kelêrem men, jé lêrem men, geyé wo ju geyin bijné hen men, bê bôô wom sa Emen a men, bô bôrê wom a men.

¹³ Pa dema ené bijn uném tô na, dî yem sa deñsê magtubu to Emen a tumô bijné men, uwôl béré kwôlê dôri men, halji a men. ¹⁴ Lijn wôrê naj néé wo Emen bem hen né. Ôbi na bem kirinja bay kibi Emen na kôl kwôlê gengijn sam aŋ surjê na uwôlij kôbriji sam a men hen. ¹⁵ Na jé bi wo hen aŋa jeré lê men, ay yem bijn jé bi wo hen bi bijné kêm gel mega wo jeré dô tumô tumô tô geré wo Emen a. ¹⁶ Di tu melênê sa hal wom a men, dî tu melênê sa aŋga ju gelij bijné hen men, ñebe iyêre sara a men. Hena jeré li hen iyôŋ na, já gôlijn nan yem men, já gôlijn naj bijné ka toy kwôlê wom bi wo hen a men.

5

Hal wom tumô bay ayê bôô a

¹ Kirinja ju mô wô ñanê kwôlê naj kwôni wo suri na, ju nayri ré nijba, ju iyêli naj tôm to jali, mega wo ôbi ré na ïbam iyôŋ. Kam manê ba, ju bôrji mega wo bay ré na yêñêm iyôŋ a men. ² Bô yébé ka iyêrjnê mega ré na yonêm iyôŋ men, kam kalmê ba, ju bôrji mega yêñêm kajn yébé iyôŋ ñiba, ju li tu bôriyare sarji a ré.

³ Bijn yébé kaj mamê ka kwôni woj ôbi berê sarji naj hen kwôlê men, ju li naj ci a men. ⁴ Nijnba, hena iyore toj mamne ré ôrij naj kamne ley kwôngêre ley ya na, bi bay dôyrê lê jé sa ayê bôô woji a sa balérji tumô wôsa balérji naj môtêrji na li naj ci na hen iyôn men. Wôsa lê bi wo bay li hen iyôn hen na, na anga dé tu Emen. ⁵ Iyore to na mamne tiri ajan kwôni woj ôbi berê sare nan na, hende bi bôre na sa Emen a men, uwôli men, sôm sari a a men kwôy kwôy bi ôbi ré li naj tu. ⁶ Nijnba, mamne toj hende lêre anga bôre hende a geyé mera hen na, hende mô tu gen hare ninba, hende yi mega kwôni wo ma iyôn. ⁷ Gelji kwôlê bi wo hen ajan bi kwôni ré kôl kwôlijî wôni wo habij né. ⁸ Hena kwôni ré bô sa bijé ka bô iyére tori a naj baléri dô ré na, ôbi déjn na ayê bôô wori hen. Ajan ôbi li na habré wo dê kwôni wo ay bôri ré hen sôñ.

⁹ Yébé kaj mamê ka já dé hiniji bô magtubu a ajan lê naj ci a na: hena hende ré ôrij naj elê tôre jii men, hena kurôre na ré na pôn men, ¹⁰ bi hende yi iyore to bijé na ay kebre sa ari lêre ka dôri a men, bi na iyore to na gem kamne dô men, na bu kergê yere a dô men, na pul tê bijé ka Emen naj dôbê sa men, na li naj bijé ka na mô perê bô emê men, na ay yere bijé angap lê ka dôri a men nijn na, ju dî hene bô magtubu a ham nijn.

¹¹ Kwôlo gengij sa yébé kaj mamê ka baa kalmê tô hen na, dî hiniji bô magtubu a ré, wôsa dô réba doy yijn naj impê a liji ajan bay a geyé engé impê ka dângi ajan a déjn geré wo Jésu Krist.

12 Hena bay ré li hen iyôŋ na, Emen a ulê kwôlê sarji a wôsa bay mène tôô to bay na ay ciré ayê yirji lijn jé bijn Jésu Krist hen. **13** Hena bay ré enge impê ré nij kôba, kirinja hiniji dñj bô magtubu a nij na, dô ré ba, bay a yé bay kuyare aj ôrij naj kibi iyére iyére kajnjn lijn jé men, bay a erê wô lê way men. Kwo dê aj na, bay tôbe kibriji bô kwôlê wo bijné men, bay kôl na kwôli anga dôlji ré hen a men. **14** Na wô sa bi wo hen aja ené gey bi yébé kaj mamê ka ba kalmê tô hen bi ré enge impê men, ré yêŋ kamrê men, ré bôrij sa iyére toji a men, dîba, ré bijn bay barena geré bi ré kôlijn kwôlê wo habin gengijn sarna ré. **15** En kôl hen iyôŋ wôsa yébé kaj mamê ka pôni dîji geré woj derôre hen aj, aj ôrji tô Sidan a.

16 Hena iyore toj hendi ayê bôô ré ôrij naj yébé kaj mamê ka na balêre ya na, bi hende bô sarji, dîba, bi hende nôgiji bijn églis ré. Aj bi églis ré dñj yere bôrij sa yébé kaj mamê ka kwôni wo ré bô sarji naj hen dî.

17 Surjnê ka dô tumô bay ayê bôô dô hen na, bi ken biji kwôlê dô men, ken têbiji dô a men. Nijba, ka dô kwôlê men, halêŋge a men hen na, ken biji kwôlê damaj a. **18** Wôsa kwôlê wo Emen kôl iyôŋ ba: «Kirinja kelba ré dñirê kaw wô téreji ba, dô wo jeré ha kibri ta ré.» Kwôlo Emen bi wo hen hô kôl iyôŋ ba: «Kwôni wo ré li jé ba, dô wo ré uwôn sa kôbri a men.» **19** Hena kwôni ré uwôl kwôlê sa kwôni wo suri a pôn bô églis a ré li ani kani aj hena bijné ré nêm wôô réba subu ré kôl hen iyôŋ a ré na, ju bi bôm sara ré.

20 Biné kaj bay lère têrij yôôd hen na, ju nayji tu kwônê bijé aj bi ka dângi ré hare.

21 En uwôlem tumô Emen a men, tumô Jésu Krist a nap tumô manê kari ka derômaraj a ka ôbi tôrji hen a men, bi ju bi kwôlê sa kwôlê wo en kôlem a hen. Li ani kani kaj derê tu kirij né men, ju ô tô kwôni a iyôñ mera ré men. **22** Hena lew ju uwôl kôm sa kwôni a bi ré lijn jé bô églis a ré. Dô wo ju hôni dô tumô dem réba yi mega jeré li têrij hende to ôbi li hen men. Li ani kani ka habij ré, ninba, ju yi kwôni wo séli dî. **23** Dô wo ju yi kam piniji mera ré ninba, ju yi care dê iyôñ a men wô bôm wo lêrem ganj gañ hen.

24 Têrij to bijé ka pôni yi tu wolé pa dema bay ré jô kwôlê sarji a tô. Ninba, tô bijé ka pôni na, kirina kwôlê bu sarji dema jeré henê têrij lêreji tô. **25** Jé lê wo dôri wo bijé ka pôni li hen na, yi tu wolé a men. Hena ré yi nô tu wolé lew ré kôba, a uwôbij sem né.

6

1 Bijé kêm ka na limé hen na, bi bay duu yirji aj bij bay iyére toji kwôlê aj bi kwôni ré tiiré Emen ré men, ré kô kwôlo habij gengijn sa aŋgan gelé ka nana gelji hen ré a men. **2** Limé ka bay iyére toji na bay ayê bôô hen na, bay a kapê biji kwôlê wô wo bay ré na yênerji bay ayê bôô mera ré, ninba, bi bay li jé wojî dô damanj a, wôsa bijé ka bay li jé biji hen na, na bay ayê bôô ka bay geyji hen.

*Kwôlê wo gengijn sa gelé are kaj benare nap
ari upé kaj tiri*

Gel, anja já gelijf bijné men, dôbijiji ibiyare bôrji a a men a na: ³ Hena kwôni ré gelijf bijné anja dangi aj kaj tu kwôlê wo Kelma wona Jésu Krist men, gelé wo nana gelijf bijné sa anja bijf naj ayê bôô wona hen ré a men na, ⁴ ôbi na ôbi uwôyrê yiri d'ép iyôn men, ôbi hôñ ani ré kwôy men, doy narijnare kwôlê naj napare sa iyay kwôlê woj kelê a liri mera a men. Are bay ka hen na, saj nap terbêre men, bijf tôrji narijn kwôlê men, tirij yirji kwôy kwôy men, ermé kwôlê wo habij gengin sa megêrji a men. ⁵ Narijnay kwôlê wo kô ré hen yi perê bijné bay ka ermé wojî ménip hen men, ka hôñ tu kwôlê ré yôd hen a men. Bay erem mega wo bê bôô sa Emen na, ré na geré ari upné.

⁶ Na tiri, hena kwôni ré bi bôri sa Emen a na, ôbi na ôbi upné tô kwôlo Emen a, hena yiri ré dôri sa anja ôbi ôrij kôbri a hen. ⁷ Wôsa nana era sa terare a nà kôbrena senge men, na belé herê kôbrena senge a men. ⁸ Iyôn ba, hena nana ôrij nap angan emê men, bargay a men na, bay a hen nêm iyôn. ⁹ Bijné ka gey yé bay upné bay ka hen na, herij bô angan lamê a. Aj yi môj bay ré herij na bô boyre a iyôn wô doy anja gali nap ka habij ka liji hen. Doy are bay ka hen na, mèneji yôd mega wo ré na cér a ré perêjî iyôn. ¹⁰ Wôsa geyé gursu na, na tô hanê ménê wo gay gay hen kêm. Aj bijné ka pôni ôrij doy upné gursu daman aj li wo bay ge kay tô ayê bôô wojî a aj deñgôrji lebarêji daman.

11 Nij̄ba, jôbi gawra wo ju na kwo Emen na, dô wo ju dôbe kôbem bô an̄ga habij bay ka hen a ré. Mase woge geré lê an̄gan derôre tumô Emen a men, bi jé lêrem yi mega kwo Emen gey hen iyôŋ men, bi bôm sari a kwôy kwôy men, gey megam men, uwôl bôm aŋ̄ju yi kwôni wo kalêri jal a men. **12** Mega wo ju bi bôm sa Jésu a hen iyôŋ na, mase bi ju li an̄ga ôbi gel hen, aŋ̄jeré uwônj̄i sa kôm wo na gelê wo naj̄ kwini hen. Emen na uwôgem bi jeré li are bay ka iyôŋgi hen kirija na ju kôlij̄ kwôli ayê bôô wom tumô kwôné bijé hen. **13** En ay tôn bem tumô Emen woj̄ ôbi bé are kêm mô tu gej̄ hen men, tumô Jésu Krist a wo na kôl kwôlê woj̄ tiri tumô kelma Pos *Pilat a kwôy hen, **14** bi jeré bi kwôlê sa kwôlê bi wo hen a men, déj̄ ani kani aŋ̄n né men, li ani kani ka habij sara ré a men. Li hen iyôŋ kwôy jén kirija Kelma wona Jésu Krist a heraj̄. **15** Ôbi a bulo hera sa to Emen a gengé, ôbi na kwo bijé ay kibri men, ôbi pôn nêŋ hari a ôrij̄ naj̄ néé men, ôbi na Dami woj̄ sa kilmé men, Dami wo damné ka ôm kirij sa terare a na a men. **16** Ôbi pôn nêŋ hari a na kwo ma ré men, ôbi mô bô kirij ka peraŋgi ka jôrj̄ bijé geléri hen men, kwôni na gili tumô ré men, kwôni a nêmê geléri haw hen ré a men. Damnare naj̄ néé wo yi sari naj̄ kwini. *Amén, bi yi gelij̄ hen iyôŋ.

17 Bijé kaj bay ujé ka haw hen na, ay tôm biji bi bay ré uwôyrê yirji ré men, ré bi bôrji sa ari ujérji bay ka hen né a men, wôsa bay hô̄n wo

aŋgaj upé bay ka hen ré yé kwôy kôba, bay hôñ
né hen na, bi bay ré bi bôrji sa Emen woj ôbi bé
are kêm naj kwônérji aŋ nana môrijn naj yi derê
hen dî. ¹⁸ Kôlji bi bay ré li aŋgaji ka dôri men, bi ari
upérji ré na lê aŋgaji ka dôri men, bay ré yi bay
lê derê men, bay ré bu baliyare naj bijné naj ari
upérji a men. ¹⁹ Hena bay ré li hen iyôŋ na, bay
dî aŋgaj upérji bay ka hen na kini uwôbêrji ka
dôri a wô wulê wo kiyay. Ôbi á, bay ré sa merê
derê naj gelê wo naj kwini.

²⁰ Timoté, cubu tum sa aŋga Emen bêm kôm a
hen. Dôbe kem bô kwôlê woj déj iyôŋ a aŋ bij
naj ayê bôô hen ré men. Dôbe kem bô kwôlê wo
gengin sa henê are a ninba, na henê are bay ka
hen né a men hen. ²¹ En kôlem hen iyôŋ wôsa
bijné ka pôni ka kôl ciré ôrijn naj henê are bay
ka hen aŋ bay na déj ayê bôô woji.

Bi bô derê wo Emen baa naj ken.

**Magtubu tôô top binare to kôrbi
Kimré: Magtubu tôô ton binare to kôrbi New
Testament**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kimré

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9dfffd176-4e78-52cc-9acd-204efe85cf84